

СЕКЦІЯ 7 МІЖНАРОДНЕ ПРАВО; ПРАВО ЄС; ПОРІВНЯЛЬНЕ ПРАВОЗНАВСТВО

УДК [005.584.1:351.74]:061.2

DOI <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8049/2025-3-14>

РОЛЬ ІНСТИТУЦІЙ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА У КОНТРОЛІ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Нікітінський Олександр Павлович,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності
Херсонського державного університету
onikitinskyi@ksu.ks.ua
orcid.org/0009-0009-4030-6964

У статті **поставлено за мету** дослідження правових ролі інституцій громадянського суспільства у контролі за діяльністю правоохоронних органів.

Для досягнення поставленої мети та отримання об'єктивних результатів було застосовано комплекс **методів** наукового дослідження, а саме: аналітичний метод, системно-структурний, метод узагальнення, формально-юридичний та метод кейс-стаді (*case-study*). **Результати та висновки такої діяльності.** У статті проаналізовано правові та організаційні засади участі інституцій громадянського суспільства у здійсненні контролю за діяльністю правоохоронних органів. Здійснено узагальнення підходів до визначення поняття правоохоронних органів, окреслено характерні риси та завдання їх діяльності у сфері забезпечення правопорядку, захисту прав і свобод людини. Визначено, що відсутність єдиного нормативного підходу до розуміння змісту терміна «правоохоронні органи» створює підґрунтя для різних тлумачень і ускладнює окреслення меж їх компетенції.

Особливу увагу приділено проблематиці громадського контролю, що виступає невід'ємним елементом системи стримувань і противаг у демократичній державі. Виконано дослідження загальних правових механізмів, які створюють умови для залучення громадськості до процесів оцінки ефективності та законності діяльності правоохоронних органів. Здійснено аналіз форм реалізації громадського контролю: від участі у роботі дорадчих органів і проведення публічних консультацій до моніторингу місць несвободи, незалежних журналістських розслідувань та правозахисної діяльності.

У роботі наведено приклади практичної діяльності інституцій громадянського суспільства, що підтверджують їх здатність забезпечувати незалежний контроль, впливати на вироблення державної політики та ініціювати правові й організаційні зміни. Проаналізовано інноваційні моделі співпраці між державними структурами та громадськими організаціями, які дозволяють поєднувати інституційну потужність держави з активністю й професійністю громадянського суспільства. Визначено, що такий симбіоз сприяє запобіганню зловживанням, викоріненню корупційних практик, посиленню захисту прав людини та формуванню довіри населення до правоохоронних органів. Здійснено характеристику ключових завдань громадського контролю, які полягають у зміцненні законності, підвищенні ефективності функціонування органів влади, формуванні правової культури та утвердженні демократичних цінностей. Узагальнено, що діяльність інституцій громадянського суспільства виходить за межі суто наглядових функцій, адже вона поєднує правозахисний, моніторинговий, аналітичний, адвокаційний та просвітницький виміри. Підкреслено, що громадський контроль за діяльністю правоохоронних органів є важливою умовою утвердження верховенства права, розвитку демократичної правової держави та становлення дієвої моделі взаємодії держави і суспільства.

Ключові слова: правоохоронні органи, громадянське суспільство, громадський контроль, демократична держава, права людини, громадські інституції.

THE ROLE OF CIVIL SOCIETY INSTITUTIONS IN THE CONTROL OVER THE ACTIVITIES OF LAW ENFORCEMENT AGENCIES

Nikitinskyi Oleksandr Pavlovych,
Candidate of Juridical Sciences,
Associate Professor at the Department of National, International Law and law enforcement
Kherson State University
onikitinskyi@ksu.ks.ua
orcid.org/0009-0009-4030-6964

The article **aims** to investigate the legal role of civil society institutions in controlling the activities of law enforcement agencies.

To achieve this goal and obtain objective results, a complex of **methods** of scientific research was applied, namely: analytical method, system-structural, generalization method, formal legal and case-study. **Results and conclusions of such activity.** The article analyzes the legal and organizational principles of participation of civil society institutions in exercising control over the activities of law enforcement agencies. A generalization of approaches to defining the concept of law enforcement agencies is made, the characteristic features and tasks of their activity in the field of law and order, protection of human rights and freedoms are outlined. It is determined that the absence of a single normative approach to understanding the content of the term "law enforcement agencies" creates the basis for different interpretations and complicates the outline of the limits of their competence.

Particular attention is paid to the issues of public control, which is an integral part of the system of restraints and balances in the democratic state. The study of general legal mechanisms that create the conditions for involving the public in the processes of assessing the efficiency and legality of law enforcement agencies. The analysis of forms of implementation of public control was carried out: from participation in the work of advisory bodies and conducting public consultations to monitoring of places of freedom, independent journalistic investigations and human rights activities. The work provides examples of practical activity of civil society institutions, confirming their ability to ensure independent control, influence the development of state policy and initiate legal and organizational changes. Innovative models of cooperation between state structures and public organizations are analyzed, which allow to combine the institutional capacity of the state with the activity and professionalism of civil society. It is determined that such symbiosis contributes to the prevention of abuse, eradication of corruption practices, strengthening the protection of human rights and the formation of public confidence in law enforcement agencies. The key tasks of public control are characterized, which are to strengthen the legality, increase the efficiency of the functioning of the authorities, formulate legal culture and establish democratic values. It is generalized that the activities of civil society institutions go beyond purely supervisory functions, because it combines human rights, monitoring, analytical, advocacy and educational dimensions. It is emphasized that public control over the activity of law enforcement agencies is an important condition for the establishment of the rule of law, the development of a democratic rule of law and the formation of an effective model of interaction of the state and society.

Keywords: law enforcement agencies, civil society, public control, democratic state, human rights, public institutions.

Вступ. Актуальність дослідження питання ролі інституцій громадянського суспільства у контролі за діяльністю правоохоронних органів обумовлена ключовими трансформаційними процесами, що відбуваються в Україні, адже, на шляху до утвердження демократичних цінностей, правової держави та європейської інтеграції, питання прозорості діяльності і підзвітності правоохоронних органів набуває першочергового значення. Сучасні виклики, пов'язані з корупцією, зловживаннями владними повноваженнями та відсутністю довіри суспільства до правоохоронної системи, вимагають ефективних механізмів зовнішнього контролю з боку незалежних громадських інституцій. У цьому контексті інститути громадянського суспільства, виступаючи важливим елементом системи стримувань і противаг, які здатні забезпечити незалежний моніторинг, сприяти реформуванню галузі та захисту прав і свобод фізичних та юридичних осіб. Актуальність роботи також підкреслюється необхідністю адаптації форм і методів громадського контролю до специфіки діяльності кожного правоохоронного органу, а також до умов воєнного стану, що накладає певні обмеження на діяльність громадських інституцій в сфері контролю за діяльністю правоохоронних органів.

Метою статті є дослідження правових ролі інституцій громадянського суспільства у контролі за діяльністю правоохоронних органів.

Для досягнення поставленої мети та отримання об'єктивних результатів було застосовано комплекс методів наукового дослідження, а саме: аналітичний метод, системно-структурний, метод узагальнення, формально-юридичний та метод кейс-стаді (case-study).

1. Загально-правові засади участі інституцій громадянського суспільства у контролі за діяльністю правоохоронних органів

Ст.1 Конституції України проголошує, що «Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава» (Верховна Рада України, 199) та закладає фундаментальні основи державного устрою і визначає однією із основних завдань держави – захист «прав, свобод і охоронюваних законом інтересів фізичних та юридичних осіб» (Лосюк, Лазарєв, 2018). У цьому контексті особлива роль належить правоохоронним органам, адже саме вони виступають ключовим інструментом держави у забезпеченні верховенства права, гарантуванні реалізації та захисту прав і свобод фізичних і юридичних осіб. Виконуючи превентивну, охоронну та правозастосовну функції, правоохоронні органи забезпечують належний баланс між публічними і приватними інтересами, що є необхідною умовою стабільності суспільного розвитку та утвердження правової держави. Ефективність діяльності правоохоронних органів визначається не лише спроможністю реагувати на правопорушення, а й здатністю створювати умови для запобігання їм, формуючи атмосферу правової безпеки. Таким чином, правоохоронні органи виступають не лише механізмом реалізації державної влади, а й гарантом довіри суспільства до самої держави як носія обов'язку захищати права та свободи фізичних і юридичних осіб.

Відсутність нормативного закріплення поняття «правоохоронний орган» у законодавстві України зумовлює розбіжності у його тлумаченні та різноманітні наукові підходи до розуміння його змісту, що ускладнює визначення чітких меж компетенції таких органів і створює ризики правової

невизначеності. Не вдаючись до детального аналізу поняття «правоохоронні органи» підтримуємо позицію І.Л. Бомбергер та А.В. Собко, які визначають що правоохоронний орган «це державний орган, основною функцією якого є здійснення правоохоронної діяльності, яка виявляється в реалізації відповідних правоохоронних функцій, що здійснюються на професійній основі, має визначені законом повноваження на здійснення заходів державного примусу, спрямовані на охорону та захист прав людини, забезпечення законності та правопорядку, рішення яких є обов'язковими для відповідних посадових осіб, фізичних та юридичних осіб, потребують спеціального матеріально-технічного та кадрового забезпечення діяльності, здійснює свою діяльність із дотриманням встановлених законом правил та процедур» (Бомбергер, Собко, 2020).

Як зауважує М.А. Хлистік «у загальному розумінні до правоохоронних органів включають майже всі державні органи, які постійно чи тимчасово виконують правоохоронні функції або займаються правоохоронною діяльністю» (Хлистік, 2021). Відповідно до п. 1 ст. 2 Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» правоохоронні органи – це «органи прокуратури, Національної поліції, служби безпеки, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, Національне антикорупційне бюро України, органи охорони державного кордону, Бюро економічної безпеки України, органи і установи виконання покарань, слідчі ізолятори, органи державного фінансового контролю, рибохорони, державної лісової охорони, інші органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції» (Верховна Рада України, 1993). Слід зауважити, що таке Різноманіття правоохоронних органів, від поліції та прокуратури до органів національної безпеки, обумовлює необхідність застосування диференційованих підходів до громадського контролю, адже кожна з цих структур має унікальні функції та специфічні повноваження, що вимагає розробки спеціалізованих механізмів моніторингу. Тому ефективність контролю з боку громадського суспільства залежить від адаптації методів і стратегій до особливостей діяльності конкретного правоохоронного органу.

Громадський контроль за діяльністю правоохоронних органів є важливим інструментом забезпечення прозорості та підзвітності їх функціонування, оскільки він дозволяє мінімізувати ризики зловживання владними повноваженнями, сприяє дотриманню принципу верховенства права та підвищує рівень довіри суспільства до правоохоронної системи. Крім того, залучення громадськості до оцінки ефективності і законності діяльності правоохоронних органів виступає додатковим механізмом захисту прав і свобод людини, оскільки створює умови для своєчасного виявлення та запобігання порушенням. Громадський контроль слугує не лише формою демократичного впливу на державні інституції, але й запорукою формування правової держави і розвитку громадянського суспільства.

Слід зауважити, що основні принципи громадського контролю у сфері правоохоронної діяльності ґрунтуються на верховенстві права, прозорості та підзвітності діяльності органів влади, участі громадян у прийнятті рішень, законності та об'єктивності оцінки. Важливим є також

принцип незалежності суб'єктів громадського контролю, що забезпечує неупередженість і достовірність результатів здійснюваного моніторингу. Нормативно-правовою базою правового закріплення зауважених вище принципів є Конституція України, Закони України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про звернення громадян», «Про інформацію», «Про громадянські об'єднання», «Про органи самоорганізації населення» та ін. Особливе значення для здійснення громадського контролю має Постанова Кабінету Міністрів України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики», яка «визначає основні вимоги до організації і проведення органами виконавчої влади консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики» (Кабінет Міністрів України, 2010). Порядок нормативно закріплює форми, порядок та процедури організації таких консультацій з метою залучення громадян до управління державними справами, забезпечення гласності та прозорості роботи органів виконавчої влади, до системи яких в т.ч. входять і правоохоронні органи. Консультації проводяться у формі публічних обговорень, електронних консультацій та вивчення громадської думки щодо суспільно значущих питань, а також участі у формуванні проектів нормативно-правових актів. Органи влади зобов'язані складати річний план здійснення консультацій з громадськістю, забезпечувати оприлюднення інформації про їх проведення та враховувати отримані пропозиції і зауваження при прийнятті остаточних рішень. На період воєнного стану, з метою безпеки, діяльність громадських рад може бути обмежена, зокрема, їхній доступ до приміщень органів влади може бути заблоковано, а інформація про їхню роботу може не оприлюднюватися або публікуватися частково (Кабінет Міністрів України, 2010).

Форми громадського контролю проявляються у різноманітних механізмах від участі інститутів громадянського суспільства у роботі консультативно-дорадчих органів при правоохоронних інституціях, здійсненні незалежних журналістських розслідувань, проведенні громадських слухань і круглих столів, поданні петицій та звернень, а також у діяльності правозахисних організацій, що здійснюють моніторинг прав людини. Завдання громадського контролю правоохоронної діяльності полягають у забезпеченні відкритості та підзвітності правоохоронних органів суспільству, підвищенні рівня їх ефективності, попередженні корупційних ризиків та зловживань владними повноваженнями, захисті прав і свобод фізичних та юридичних осіб. Крім того, важливим завданням громадського контролю в цій сфері є сприяння формуванню довіри громадськості до правоохоронної системи та забезпечення діалогу між державними інституціями і суспільством.

2. Практичні кейси впливу інституцій громадянського суспільства на здійснення контролю за діяльністю правоохоронних органів

Інститути громадянського суспільства (громадські організації, благодійні фонди, професійні та творчі спілки, організації роботодавців, релігійні організації, органи самоорганізації населення, недержавні засоби масової інформації та ін.) відіграють ключову роль у демократичній державі, виступаючи важливим механізмом контролю за діяльністю органів влади, зокрема правоохоронних

органів. Їхня діяльність є не просто доповненням, а невіддільною складовою системи стримувань і протидій, що забезпечує дотримання законності, прозорість та підзвітність діяльності правоохоронних органів. Цей контроль є критично важливим для запобігання зловживанням, корупції і порушенням прав фізичних та юридичних осіб, що, своєю чергою, сприяє зміцненню довіри суспільства до правоохоронної системи держави в цілому.

У цьому підрозділі статті ми розглянемо практичні кейси та механізми, за допомогою яких інститути громадянського суспільства здійснюють контроль, аналізуючи їхній вплив на правозахисну діяльність правоохоронних органів.

Кейс 1. Громадська організація «Україна без тортур» яка визначає власною місією «Викорінення в Україні катувань та жорстокого поводження з особами в місцях несвободи. Розвиток НПМ (національний превентивний механізм – розшифровано нами – О.П.) в Україні» (Україна без тортур, 2025). Отже, одним із важливих напрямів діяльності ГО «Україна без тортур» в сфері контролю за діяльністю правоохоронних органів є розвиток Національного превентивного механізму (далі – НПМ), передбаченого Факультативний протокол до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, ратифікований Законом України від 21.07.2006 р. № 22–V (далі – Факультативний протокол). Основна ідея НПМ полягає у тому, що він передбачає систему регулярних, незалежних відвідувань місць несвободи, що перебувають під юрисдикцією держави, які мають на меті посилити захист осіб позбавлених волі, від нелюдського поводження, а також мінімізувати ризики катувань. Відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» щодо національного превентивного механізму» «ураховуючи схожість функцій, наявність штату кваліфікованих фахівців та значний досвід у правозахисній сфері, законопроектом пропонується покласти виконання функцій національного превентивного механізму на Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» (Верховна Рада України, 2012). Після широкого обговорення з експертами, було вирішено реалізувати НПМ за моделлю «Омбудсмен+», яка передбачає співпрацю Офісу Омбудсмана з активістами громадянського суспільства. Модель «Омбудсмен+» є інноваційним підходом до реалізації НПМ в Україні, що поєднує інституційні повноваження Офісу Уповноваженого Верховної Ради з прав людини із залученням активістів громадянського суспільства, які формують компонент «плюс», та підкреслює важливість незалежного контролю і ефективного моніторингу.

Наприклад, ГО «Україна без тортур» здійснює превентивні моніторингові візити до місць несвободи, а також, залучає потенційних моніторів до проходження базового тренінгу, який включає загальні питання НПМ (історія, місія, завдання, становлення та розвиток в Україні), визначення, особливості і класифікацію місць несвободи, ознайомлення з мінімальними стандартами належного поводження, вивчення принципів та методів моніторингу, аналіз досвіду роботи НПМ зарубіжних країн і навчання організації взаємодії з державними органами (Україна без тортур, 2025). Отже, застосовуючи такі механізми,

як НПМ, який реалізується за моделлю «Омбудсмен+», громадські організації здійснюють систематичний моніторинг місць несвободи, що слугує потужним превентивним фактором проти катувань та жорстокого поводження. Такий незалежний контроль підвищує підзвітність і прозорість правоохоронних структур, створюючи суспільний тиск для усунення зловживань та корупції. Крім того, на основі задокументованих фактів і аналітичних даних, громадськість ініціює та лобіює необхідні законодавчі зміни, сприяючи системним реформам і підвищенню рівня довіри суспільства до правоохоронної системи.

Кейс 2. Громадська організація «Національний комітет по боротьбі з корупцією» (далі – Комітет) є незалежною всеукраїнською громадською організацією, що функціонує з 2004 р. з метою захисту прав та свобод громадян. Організація має розгалужену структуру, яка охоплює близько 80% території України, та об'єднує понад 45 тисяч громадян, включаючи 10 тис. депутатів місцевого самоврядування. Завдяки співпраці з діючими та колишніми працівниками правоохоронних органів, Комітет ефективно взаємодіє з державними структурами, звертаючи їхню увагу на корупційні порушення (Національний комітет по боротьбі з корупцією, 2025).

Основними напрямками діяльності ГО «Національний комітет по боротьбі з корупцією» є: здійснення демократичного контролю над воєнною організацією та правоохоронними органами, а також направлення спостерігачів на вибори і референдуми; звернення до суду для захисту прав громадян, ініціювання змін до законодавства, проведення громадської експертизи проектів законів та участь у люстрації; одержання інформації від правоохоронних та інших державних органів, а також надання пропозицій для вдосконалення їхньої роботи; проведення аналізу та пропаганда досвіду інших країн у боротьбі з корупцією, організація науково-практичних конференцій, надання консультаційних послуг і проведення роз'яснювальної роботи серед населення; розробка пропозицій щодо удосконалення антикорупційних механізмів, сприяння створенню умов для ефективного боротьби з організованою злочинністю та формування атмосфери суспільної нетерпимості до злочинності (Національний комітет по боротьбі з корупцією, 2025). Важливим інструментом впливу Комітету є можливість звернення до прокуратури з вимогою порушення кримінальної справи за статтею 367 ККУ України «Службова недбалість», якщо державні органи ігнорують або неналежно реагують на звернення організації.

Отже, інститути громадянського суспільства відіграють узагальнену і багатоаспектну роль у боротьбі з корупцією в правоохоронних органах, адже, вони виступають як ключовий елемент системи демократичного контролю та стримувань і протидій, що допомагає забезпечити прозорість, підзвітність та доброчесність у роботі державних структур. Громадські організації здійснюють моніторинг діяльності правоохоронців, проведення незалежних розслідувань, викриття корупційних схем та звернення до суду, правову і законодавчу адвокацію, лобіюючи зміни, спрямовані на вдосконалення антикорупційного законодавства та процедур. Через просвітницьку діяльність та інформаційні кампанії громадські

інституції підвищують правову свідомість громадян і формують атмосферу суспільної нетерпимості до корупції, що є фундаментальною передумовою для її викоринення.

Висновки. Правоохоронні органи забезпечують реалізацію функцій держави у сфері захисту прав і свобод фізичних та юридичних осіб, підтримання правопорядку та зміцнення довіри суспільства до державних інституцій, а тому їхня діяльність потребує постійного громадського контролю. Інститути громадянського суспільства є невід'ємною частиною системи стримувань і противаг у демократичній державі, забезпечуючи підзвітність та прозорість діяльності правоохоронних органів. Установлено, що ефективність громадського контролю залежить від адаптації підходів до специфіки функціональних обов'язків кожної правоохоронної структури. Інститути громадянського суспільства створюють систему зовнішнього моніторингу, здатну запобігати зловживанням владними повноваженнями, виявляти порушення прав людини, протидіяти корупційним ризикам, зокрема, шляхом участі у дорадчих органах, організацію публічних обговорень, звернення до суду, проведення розслідувань та адвокаційних кампаній інституції громадянського суспільства впливають на якість функціонування правоохоронних структур і формування правової правоохоронної політики. Практичний досвід діяльності громадських організацій підтверджує здатність громадянського суспільства бути активним суб'єктом демократичного контролю, так, моніторинг місць несвободи, протидія катуванням, ініціювання змін у сфері боротьби з корупцією та просвітницька робота серед населення формують середовище нетерпимості до порушень правопорядку, в т.ч. в сфері правоохоронної діяльності. Отже, громадський контроль за діяльністю правоохоронних органів виступає необхідною умовою розвитку демократичної держави, гарантією дотримання прав фізичних і юридичних осіб та важливим чинником утвердження верховенства права у суспільстві.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 11.07.25)
2. Лосюк Д.Г., Лазарев В.В., Правоохоронні органи: правові засади діяльності. Пріоритетні напрями діяльності Національної поліції України. Харків. 2018. 134–139. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/12_12_2018/pdf/37.pdf (дата звернення: 10.07.25)
3. Бомбергер І.Л., Собко А.В. До питання поняття та ознаки правоохоронних органів у правовій доктрині та законодавстві України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*, Серія ПРАВО. Випуск 61, том 1. 2020. С. 16–20. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2021/02/5-2.pdf> (дата звернення: 14.07.25)
4. Хлестік М.А. Визначення поняття правоохоронного органу в законодавстві України. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія: юридичні науки. С. 49–54. URL: https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/4_2021/11.pdf (дата звернення: 02.07.25)
5. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 р. № 3781-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text> (дата звернення: 01.07.25)
6. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики: Постанова Кабінету Міністрів

України від 03.11.2010 р. № 996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF#Text> (дата звернення: 12.07.25)

7. Місія, Візія та Цінності Організації. Офіційний веб-сайт «Україна без тортур». URL: <https://notorture.org.ua/about> (дата звернення: 18.07.25)

8. Факультативний протокол до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання: Організація Об'єднаних Націй від 18.12.2002 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_f48#Text (дата звернення: 17.07.25)

9. Про внесення змін до Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» щодо національного превентивного механізму: Закону України 02.10.2012р. № 5409-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5409-17#n9> (дата звернення: 22.07.25)

10. Про комітет. ГО «Національний комітет по боротьбі з корупцією» URL: <https://corruption.ws/about> (дата звернення: 12.07.25)

REFERENCES:

1. Konstytutsiia Ukrainy [The Constitution of Ukraine] vid 28.06.1996 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> [inUkrainian]
2. Losiuk D.H., Lazariev V.V., Pravookhoronni orhany: pravovi zasady diialnosti [Law enforcement agencies: legal principles of activity]. Priorytetni napriamy diialnosti Natsionalnoi politsii Ukrainy. Kharkiv. 2018. 134–139. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/12_12_2018/pdf/37.pdf [inUkrainian]
3. Bomberher I.L., Sobko A.V. Do pytannia poniattia ta oznaky pravookhoronnykh orhaniv u pravovii doktryni ta zakonodavstvi Ukrainy [The question of the concept and features of law enforcement agencies in the legal doctrine and the legislation of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*, Seria PRAVO. Vypusk 61, tom 1. 2020. S. 16–20. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2021/02/5-2.pdf> [inUkrainian]
4. Khlystik M.A. Vyznachennia poniattia pravookhoronnomu orhanu v zakonodavstvi Ukrainy [Definition of the concept of law enforcement body in the legislation of Ukraine]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I.Vernadskoho*. Seria: yurydychni nauky. S. 49–54. URL: https://www.juris.vernadskyjournals.in.ua/journals/2021/4_2021/11.pdf [inUkrainian]
5. Pro derzhavnyi zakhyst pratsivnykiv sudu i pravookhoronnykh orhaniv [On state protection of court and law enforcement officials]: Zakon Ukrainy vid 23.12.1993 r. № 3781-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text> [inUkrainian]
6. Pro zabezpechennia uchasti hromadskosti u formuvanni ta realizatsii derzhavnoi polityky [On ensuring public participation in the formation and implementation of state policy]: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 03.11.2010 r. № 996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF#Text> [inUkrainian]
7. Misiia, Viziiia ta Tsinnosti Orhanizatsii [The mission, vision and values of the organization]. Ofitsiinyi veb-saitu «Ukraina bez tortur». URL: <https://notorture.org.ua/about> [inUkrainian]
8. Fakultativnyi protokol do Konventsii proty катувань ta inshykh zhorstokykh, neliudskykh або takykh, shcho prynyzhu-iut hidnist, vydiv povodzhennia ta pokarannia [Optional protocol to the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Denying Dignity, Types of Health and Punishment]: Orhanizatsiia Obiednanykh Natsii vid 18.12.2002 r. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_f48#Text [inUkrainian]
9. Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy «Pro Upovnovazhenoho Verkhovnoi Rady Ukrainy z prav lyudyny» shchodo natsionalnoho preventyvnoho mekhanizmu [On Amendments to the Law of Ukraine 'On the Ukrainian Parliament Commissioner for Human Rights' concerning the National Preventive Mechanism]: Zakonu Ukrainy 02.10.2012r. № 5409-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5409-17#n9> [inUkrainian]
10. Pro komitet [About the Committee]. HO «Natsionalnyi komitet po borotbi z koruptsiieiu» URL: <https://corruption.ws/about> [inUkrainian]

Стаття надійшла до редакції 29.08.2025

Рекомендована до друку 12.09.2025

Опублікована 01.10.2025

ISSN: 2307-8049 (Print)

ISSN: 2663-2799 (Online)